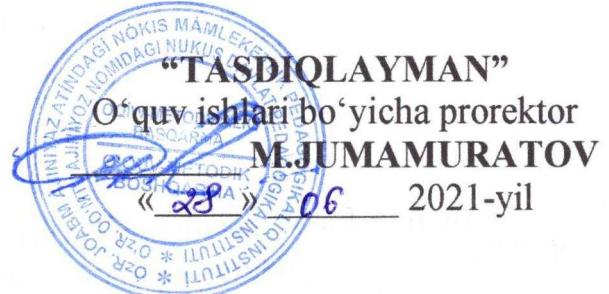

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

JAHON ADABIYOTI
fani bo'yicha
(2-kurslar uchun)
ISHCHI FAN DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar
Ta'lim sohasi: 110000 – Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi: 5111200 – O'zbek tili va adabiyoti

Mashg'ulot turi	Ajratilgan soat	Semestr	
		III	IV
Amaliy mashg'uloti:	120 soat	60	60
Umumiy auditoriya soati:	120 soat	60	60
Mustaqil ta'lim soati:	120 soat	60	60
Umumiy o'quv soati:	240 soat	120	120

Fanning ishchi dasturi Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika institutida ishlab chiqilgan va institut Kengashida tasdiqlangan (2021-yil 28-iyundagi 11-sonli majlis bayonnomasi) fan dasturi asosida tayyorlangan.

Tuzuvchi:

H.Allambergenov – Nukus DPI O‘zbek adabiyoti kafedrasi katta o‘qituvchisi,
filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori

Taqrizchilar:

- I.Qurbanboyev – Berdaq nomidagi QDU O‘zbek filologiyasi
kafedrasi dotsenti, filologiya fanlari nomzodi.
S.Matyakupov – Nukus DPI O‘zbek adabiyoti kafedrasi
dotsenti, filologiya fanlari nomzodi

Ishchi fan dasturi Turkiy tillar fakulteti kengashining 2021-yil
“28”- may dagi 10 - sonli bayonnomma bilan ma’qullandi.

Fakultet kengashi raisi: B.Davletov

Ishchi fan dasturi O‘zbek adabiyoti kafedrasi majlisida muhokama qilinib,
“26”- may dagi 10 - sonli bayonnomma bilan tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri: S.Matyakupov

Ishchi fan dasturi Nukus davlat pedagogika instituti O‘quv-uslubiy kengashining
2021-yil “28” 06 dagi 11- sonli qarori bilan tasdiqlangan.

1. O‘quv fanining dolzarbliji va oliy kasbiy ta’limdagi o‘rni

Jahon adabiyotshunosligida muayyan bir davr adabiyotida o‘ziga xos o‘rin tutgan, o‘zining yuksak ijodiy uslubiga ega bo‘lishi barobarida millatlar adabiyoti rivojiga jiddiy ta’sir ko‘rsatgan, o‘z mifiktabiga ega bo‘lgan yirik ijodkorlarning hayot yo‘li va adabiy faoliyatini o‘rganish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi.

Hozirgi globallashuv davrida inson ma’naviyatining shakllanishida jahon adabiyotining o‘rni va ahamiyati beqiyosdir. Jahon madaniyati va tarixining uzviy qismi hisoblangan badiiy adabiyot namunalarini o‘rganish yoshlarda badiiy estetik didning shakllanishiga, ular dunyoqarashining keng qamrovli bo‘lishiga, shuningdek, milliy adabiyotimizning ravnaqiga benazir hissa bo‘lib qo‘shiladi.

„Jahon adabiyoti“ fani tanlov fani hisoblanadi.

Fanning o‘quv rejadagi boshqa fanlar bilan o‘zaro bog‘liqligi, uslubiy jihatdan uzviylici va ketma-ketligi

„Jahon adabiyoti“ fani o‘zbek tili va adabiyoti ta’lim yo‘nalishi bakalavriat bosqichining 2- kurs 3-4-semestrlarida o‘qitiladi. Mazkur fan „O‘zbek adabiyoti“, „Adabiyotshunoslik nazariyasi“, „O‘zbek folklori“ singari fanlar bilan o‘zaro bog‘liqlikda, uzviylikda va ketma-ketlikda o‘qitiladi.

Fanning ta’limdagi o‘rni

„Jahon adabiyoti“ fani yuzasidan beriladigan ma’lumotlar yetuk filolog-pedagoglarni tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Mazkur fanni o‘qitish orqali talabalarda jahon adabiyoti durdonalarini o‘qishga, uqishga, idrok etishga, tushunishga intilishni kuchaytirish mumkin. Fanni o‘rganish talabalarda insonparvarlik, vatanparvarlik va gumanistik tuyg‘ularini shakllantiradi, dunyoqarashini kengaytiradi.

2. O‘quv fanining maqsadi va vazifasi

„Jahon adabiyoti“ fanini o‘qitishdan **maqsad**:

– jahon adabiyotining tarixiy taraqqiyotini, sodir bo‘lgan va bo‘layotgan adabiy jarayonlarni, jahon adabiyoti namoyandalarining hayoti va ijodini o‘rganish.

„Jahon adabiyoti“ fanining **vazifalari**:

– talabalarda jahon adabiyotining antik davridan to bugungi kunga qadar bo‘lgan taraqqiyot bosqichlari va tamoyillari haqida tasavvur hosil qilish;

– jahon adabiyotining badiiy barkamol namunalari, ularning janr xususiyatlari va badiiyati, yozuvchining uslubini tadqiq etish ko‘nikmasini shakllantirish.

3. Fan bo‘yicha talabalarning bilim, ko‘nikma va malakalariga quyidagi talablar qo‘yiladi:

– jahon xalqlari adabiyotining manbaviy asoslari haqida **bilimga**;

– jahon adabiyoti taraqqiyotida muhim ahamiyat kasb etgan ijtimoiy, siyosiy voqealar va ularning insoniyat badiiy tafakkuri tadrijiga ta’siri masalasini o‘rganish **ko‘nikmasiga**;

– jahon adabiyotida sodir bo‘lgan jarayonlar, ijodiy metod va usullarning o‘ziga xos jihatlarini ajrata bilish;

– G‘arb va Sharq adabiy aloqalarining qadimiy ildizlari, rivojlanish qonuniyatlarini haqida tasavvurga ega bo‘lish;

– jahon adabiyoti namunalarini badiiy tahlil eta bilish, ularda ko‘tarilgan g‘oyalarni va ilgari surilgan fikrlarni to‘g‘ri baholay olish;

– globalashuv jarayoni va yuksak texnologiyalar asrida jahon adabiyotida sodir bo‘layotgan o‘zgarishlar, ularning millat adabiyotiga ta’siri haqida o‘zining tahliliy, tanqidiy mulohazalarini bayon eta bilish **malakasiga ega bo‘lishi lozim**.

– fan bo‘yicha talaba egallagan nazariy bilim, ko‘nikma va malakalardan amaliy va nazariy masalalarni yechishda foydalanib, amaliyatda qo‘llay olish va shaxsiy fikrlari orqali ijodkorlik qobiyatini namoyon etish **kompetensiyaliga ega bo‘lishi kerak.**

4. Amaliy mashg‘ulotlar

(1-jadval)

Nº	Amaliy mashg‘ulotlari mavzulari	Amaliy mashg‘ulotlari mazmuni	Dars soatlari hajmi
III SEMESTR			
1	Jahon adabiyoti – insoniyat madaniyatining mushtarak bir bo‘lagi. Jahon adabiyotining obyekti va predmeti. Milliy, hududiy va jahon adabiyoti. Jahon og‘zaki va yozma adabiyoti. Jahon adabiyotini davrlashtirish masalasi. Sharq va G‘arb adabiy aloqalarining jahon adabiyotidagi o‘rni. Adabiyotning paydo bo‘lishi. Yozuv – Qadimgi Sharq sivilizatsiyasining belgilaridan biri sifatida. Mifologik tafakkur. Shumer va Vavilon adabiyoti. Gilgamish haqida rivoyat.		2
2	Qadimgi Sharq adabiyoti	Qadimgi Hind adabiyoti. Vedalar. Maxabxarat. Ramayana. Panchatantra. Kalidasa. Qadimgi Misr adabiyoti. „Ehromlar kitobi“. Qadimgi fors adabiyoti. Avesto. Qadimgi Xitoy adabiyoti. I Szin („O‘zgarishlar kitobi“) „Shi szin“ („Qo’shiqlar kitobi“).	2
3	„Ramayana“ va „Maxobxorata“ dostonlari tahlili	Hind adabiyoti taraqqiyoti tamoyillari. Veda va vedantalar, rigvedalar haqida ma’lumot. „Ramayana“ dostonida mardlik, ishq-muhabbat va do‘stlik talqini. Asar qahramonlariga tavsif. „Mahobxorata“ dostonida markazlashgan davlat tuzish g‘oyasi. Dostonda ilgari surilgan umuminsoniy g‘oyalalar haqida tushuncha.	2
4	Antik adabiyot. Yunon adabiyotining ibtidoiy davri	„Antik adabiyot“ tushunchasi. Grek mifologiyasi. Homer ijodining jahon adabiyotidagi o‘rni. „Iliada“ va „Odisseya“ dostonlari. Homer masalasi. Gesiod va „Mehnat va kunlar“ asari. Masal. Ezop ijodi. Yunon adabiyotida didaktik epos va lirika. Gesiodning hayoti va ijodi. „Mehnat va kunlar“ poemasi. Qadimgi yunon lirkasi. Alkey, Sapfo, Simonid va Pindar ijodi.	2
5	Attika davri yunon adabiyoti (er. av. V-IV asrlar)	Dramaning paydo bo‘lishi. Qadimgi yunon teatri. Qadimgi grek tragediyasi. Buyuk fojianavislar Esxil, Sofokl. Evripid ijodi va uning tragedianavislik sohasidagi yangiliklari. Yunon komediyasining paydo bo‘lishi va unda Dionis marosimlarining roli. Aristofan komediyalari. Qadimgi grek adabiyotining nasriy janrlari. Platon ijodi.	2
6	Yunon adabiyotida tarixiy proza va notiqlik san’ati. Ellinizm davri yunon adabiyoti	Tarixiy prozaning yuzaga kelishi. Gerodotning „Tarix“ asari. Fukidid ijodi. Qadim Yunonistonda notiqlik san’atining paydo bo‘lishi. Notiqlik turlari. Demosfen ijodi. Platan – falsafiy proza ustasi. Aristotel va uning „Poetika“ asari. Badiiy ijodda siyosiy mavzular o‘rnini madhiyabozlik ruhidagi asarlar, dolzarb ijtimoiy muammolar o‘rnini oilaviy munosabatlar egallashi. Yangi Attika komediyasining paydo bo‘lishi va Menandr ijodi. Iskandariya she’riyati va uning	2

		asosiy xususiyatlari. Plutarx va Lukian ijodi. Yunon romanchiligi.	
7	Antik adabiyot tushunchasi. Gomer ijodi. „Iliada“ dostoni tahlili	Homer dostonlari va madhiyalari. „Iliada“ dostonining yaratilish tarixi va tuzilishi. Doston qahramonlari. Yelena, Paris, Menelay, Axilles, Odissey va boshqa qahramonlar tavsifi. Dostonning g‘oyaviy-badiiy xususiyatlari.	2
8	„Odessiya“ dostoni tahlili	„Odisseya“ dostoni voqealarining Troya urushiga borib taqalishi. Odissey sarguzashtlari. Bosh qahramonning aql va hiyla bilan turli vaziyatlardan chiqib ketishi. Penelopa – vafodor ayol timsoli. Ota-o‘g‘il, er-xotin munosabatlarining asardagi talqini. „Odisseya“ va „Algomish“ dostonlarining qiyosiy tahlili.	2
9	Tragediya janri. Esxil, Yevripid ijodi	Tragediya janri. Qadimgi yunon teatri. Teatr tomoshalari va musobaqlari. Buyuk fojiana vis Esxil ijodi. Yevripid ijodi va uning tragediyanavislik sohasidagi yangiliklari.	2
10	Safoklning „Shoh Edip“ tragediyasi	Yunon adabiyoti rivojida Safokl ijodining o‘rni va ahamiyati. Fiva siklidagi dostonlar. „Shoh Edip“ tragediyasining mazmun-mohiyati. Edip, Iokasta, Kreont va Tiresey obrazlariga tavsif. Fojiada inson taqdiri va qismati haqidagi qarashlarning badiiy talqini.	2
11	Ezop masallari	Qadimgi yunon masalchisi Ezop hayoti va ijodi. Masalchilikning shakllanishi va taraqqiyotida Ezop ijodining ahamiyati. Ezop masallarining insoniyat ma‘naviyati, ma‘rifiy tafakkuridagi o‘rni. Masallarda ezgulik, saxiylik, oljanoblik singari g‘oyalarni talqini.	2
12	Qadimgi Rim adabiyoti. Respublika davri Rim adabiyoti	Rim adabiyotining taraqqiyot bosqichlari. Uning yunon adabiyoti bilan bog‘liqligi. Keyingi davr Yevropa va jahon adabiyoti taraqqiyotida Rim adabiyotining o‘rni. Dastlabki Rim shoirlari. Rim komedyasi: Plavt va Terensiy ijodi. Notiqlik san‘ati. Sitseron ijodi. Sezar va Rim tarixi. Lukretsiyning „Buyumlar xislati“ falsafiy dostoni.	2
13	Augst davri Rim adabiyoti	Rim adabiyotining „oltin davri“. Avgustning mafkura sohasidagi siyosati. Metsenat adabiy to‘garagi. Vergiliy va Goratsiy Augst davrining eng yirik shoirlari sifatida. Avgustga muxolifatdagi adabiyot va unda Ovidiyning tutgan o‘rni.	2
14	O‘rta asrlar adabiyoti	Qadimgi dunyoning yemirilishi va feodal munosabatlarning yuzaga kelishi. Xristian dini va cherkov mavqeining oshib borishi. Lotin tilidagi adabiyot. O‘rta asrlar qahramonlik eposi. Adabiyot va folklor. „Xildebrant haqida qo‘sish“ eposi. Qadimgi kelt eposi. Skandinav xalqlari adabiyotida sagalarning o‘rni. „Nibelunglar haqida qo‘sish“ haqida tushunchalar. Qahramonlik eposlarining xalqchilligi. Fransuz qahramonlik eposi. „Roland haqida qo‘sish“. „Sid haqida qo‘sish“ – ispan qahramonlik eposning nodir namunasi. Trubadurlar she’riyati. XII-XIII asr jo‘mardlik (ritsarlik) adabiyoti. “Tristan va Izolda”.	2
15	O‘rta asrlar Sharq	O‘rta asrlar Sharq xalqlari adabiyoti	2

	xalqlari adabiyoti	Sharq xalqlari adabiyoti. Rudakiy she'riyati. Firdavsiy ijodi. „Shohnoma“. Nizomiy Ganjaviy ijodi. Sa'diy ijodi. Hofiz ijodi. „Ming bir kecha“ asari. Ibn Sino. „Risola fil ishq“ asarida Muhabbat, Aql, Ruh, Komillik, Ishqi majoziy, Ishqi ilohiy tushunchalarining talqini.	
16	G'arbiy Yevropa ilk Uyg'onish davri adabiyoti. Italiya va Fransiyada Uyg'onish davri adabiyoti	<p>Ilk uyg'onish davri. Sonet janri. Sharq Renessansi tushunchasi. Sharq va G'arb aloqlarida tarjimalarning roli. Sharqning Yevropaga ta'siri.</p> <p>Italiyada Uyg'onish davri adabiyoti. Italiya uyg'onish harakatining vatani sifatida. Dante Aligyeri o'rta asrlarning oxirgi va uyg'onish davrining ilk shoiri sifatida. „Ilohiy komediya“ asarining mazmun-mohiyati. Dante va al-Farg'oniy. Ibn Sino, Ibn Rushd va Dante. „Risola fil ishq“ va „Ilohiy komediya“.</p> <p>Petrarka ijodi. Jovanni Bokachcho va uning „Dekameron“ asarida Sharq motivlari. Rumiy, Navoiy va Bokachcho. „Dekameron“da Ibn Sino obrazi.</p> <p>Fransiyada Uyg'onish davri adabiyoti Fransua Rable ijodi. „Gargantuya va Pantagryuel“ romanida o'rta asr tartiblari, axloqi va o'qitish usulining keskin tanqid qilinishi.haqida.</p>	2
17	Rumiy, Navoiy va Bokachcho („Masnaviyi ma'naviy“, „Sab'ai sayyor“, „Dekameron“ asarlarining tahlili misolida)	Rumiy, Navoiy va Bokachcho asarlari qiyosiy tahlili. „Masnaviyi ma'naviy“, „Sab'ai sayyor“, „Dekameron“ asarlarining tahlili misolida. „Dekameron“ – gumanistik g'oyalari va voqelikni realistik tasvirlovchi asar. Novellalar kitobining mazmun-mohiyati.	2
18	Ibn Sino, Ibn Rushd va Dante ijodi	Ibn Sino, Ibn Rushd va Dante ijodidagi hamohanglik. Dante ijodida Ibn Sino va Ibn Rushd g'oyalari talqini. „Ilohiy komediya“ – Dante ijodining cho'qqisi. Dostonning tarkibiy qismlari va mavzular ko'lami. Dostonda insoniyatning buyuk allomalari tasviri.	2
19	Petrarka ijodi tahlili	Petrarka ijodi. „Kansonyere“ („Qo'shiqlar kitobi“) to'plami. Laura obrazi. Petrarka sonetlari tarjimalari, badiiyati	2
20	Angliya va Ispaniyada Uyg'onish davri adabiyoti	<p>Angliyada Uyg'onish davri adabiyoti. XV-XVI asrlar Angliyadagi tarixiy vaziyat. Ingliz-shotland balladalari. Tomas Mor ijodi. „Utopiya“ asarida ijtimoiy adolat masalasi va barkamol jamiyat orzusi. XVII asr Angliya adabiyoti. Kristofer Marloning tarixiy mavzudagi asarlari. „Buyuk Temur“ tragediyasi. Shekspir (1564-1616) ijodi – Angliya uyg'onish adabiyotining cho'qqisi. Adabiyotshunoslikda Shekspir masalasi. Shekspir – dramaturg („Romeo va Julietta“, „Gamlet“ va „Qirol Lir“ asarlarining g'oyaviy-badiiy jihatlari).</p> <p>Ispaniyada Uyg'onish davri adabiyoti. Migel de Servantes Saavedra (1547-1616) ijodi. „Don Kixot“ romani. Don Kixot – „abadiy obraz“ timsoli.</p>	2
21	Shekspir „Romeo va Julietta“, „Hamlet“ va „Qirol	Shekspir – ingliz uyg'onish davri adabiyotining yirik namoyandası. Shekspir tragediyalari. „Romeo va Julietta“, „Hamlet“ va „Qirol Lir“ asarlari badiiyati. „Hamlet“	2

	Lir“ asarlarining badiiyati.	tragediyasida personajlar ichki dunyosi va psixologiyasi talqini. Fojia qahramonlariga tavsif.	
22	Umar Hayyom va Vilyam Shekspir	Umar Hayyom hamda Vilyam Shekspir ijodining mushtarak jihatlari. Sharq va G‘arb daholarining she’riyati badiiyati, o‘ziga xosliklari	2
23	Migel de Servantes ijodi	Servantes – ispan uyg‘onish davri adabiyotining yetuk namoyandasi sifatida. „Don Kixot“ ritsar romanlariga parodiya tarzida yozilgan satirik asar ekanligi. Don Kixot va Sancho Pansa obrazlari tahlili.	2
24	Klassitsizm davri adabiyoti	<p>Barokko adabiyoti va klassitsizm. Jahon adabiyotida metodlar va adabiy oqimlarning paydo bo‘lishi. Barokko – „noto‘g‘ri shakl marvaridi“. Barokko adabiyotida inson va olam konsepsiysi. Klassitsizm. Nikola Bualo va uning „Poetik san’at“ asari. Rene Dekart. Janrlar nazariyasi. Uch birlik qonuni.</p> <p>Ispaniya adabiyotida klassitsizm.</p> <p>Ispaniyadagi ijtimoiy-siyosiy muhit va adabiy jarayon. Ispaniya madaniyatining „oltin asri“. Lope de Vega va uning maktabi. Drama estetikasi. Kalderon ijodi. Diniy-falsafiy drama.</p> <p>Fransiya adabiyotida klassitsizm.</p> <p>Fransiyadagi ijtimoiy-siyosiy muhit va adabiy jarayon. Pyer Kornel dramaturgiyasi. „Said“ tragediyasida – burch va tuyg‘ular kurashi. Jan Batist Poklen (Molyer) komediyalar. „Tartyuf“ tragikomediyasi. „Don Juan“. Molyer komediyalarida xudbinlik, baxillik va ikkiyuzlamachilik illatlarining satirik manzarasi.</p> <p>Angliya adabiyotida klassitsizm. Angliyadagi ijtimoiy-siyosiy muhit va adabiy jarayon. Jon Milton she’riyati. „Yo‘qotilgan jannat“ poemasi.</p>	2
25	Klassitsizm nazariyasi. Nikola Bualo ijodi	Klassitsizmning kelib chiqishi va asosiy prinsiplari. Antik dunyoga munosabat va taqlid. Adiblar oldiga qo‘yan talablari. „Yuksak“ va „tuban“ janrlar. Uch birlik qonuni. Nikola Bualo ijodi. Bualo – klassitsizm adabiy oqimining nazariyotchisi sifatida	2
26	Molyerning „Tartyuf“ va Hamzaning „Maysaraning ishi“ komediyasining qiyosiy tahlili.	Molyer – klassitsizm adabiyotining yirik vakili. „Tartyuf“ – „muqaddas zakovat jamiyati“ning kirdikorlarini fosh etuvchi asar sifatida. Tartyuf va Orgon obrazlari tahlili. „Tartyuf“ va „Maysaraning ishi“ komediyasining qiyosiy tahlili.	2
27	Ma’rifatchilik davri adabiyoti (XVIII asr). Angliya – ma’rifatchilik adabiyoti beshigi. Ma’rifatchilik davri fransuz adabiyoti	<p>Ma’rifatchilik davri ingliz adabiyoti. „Ma’rifatchilik“ tushunchasi. Ma’rifatchilik adabiyotining o‘ziga xos xususiyatlari. Rokoko uslubi.</p> <p>Angliya – ma’rifatchilik adabiyoti beshigi. Daniel Defo (1660-1731) – yangi davr yevropa romani asoschisi. „Robinzon Kruzo“ – yangi roman shakli namunasi. Jonatan Swift (1667-1745) ijodi. „Bochka haqida ertak“ – o’tkir satirasida xalq ozodligi g‘oyasi. „Gulliverning sayohatlari“ – romanida ma’rifatchilik utopiyasi. Sentimentalizm. Tomson, Yung, Grey she’riyati. Stern nasri.</p>	2

		<p>Ma'rifatchilik davri fransuz adabiyoti. Fransuz inqilobi arafasida mamlakatdagi ijtimoiy-siyosiy muhit va adabiy jarayon. Rokoko uslubi. Lesaj, Monteske (1689-1755) ijodi. Ma'rifatchilik realizmi. Sentimentalizm. Volter dramaturgiysi. Deni Didro – san'at nazariyotchisi. Didro romanlari. „Rohiba“. Jan Jak Russo. „Yuliya va yangi Eloiza“ – fransuz sentimentalizmi cho'qqisi.</p>	
28	Ma'rifatchilik davri nemis adabiyoti	<p>Ma'rifatchilik davri nemis adabiyoti. Nemis ma'rifatchiligining o'ziga xos xususiyatlari. Gotxold Efraim Lessing (1729-1781) ijodi. Lessing xalqchil san'at estetikasi nazariyotchisi sifatida. „Minna fon Barnxelm“, „Emiliya Galotti“ pyesalari. Gerderning estetik qarashlari.</p> <p>Fridrix Shiller (1759-1805) ijodi. Shiller – Germanianing buyuk shoiri va dramaturgi. „Qaroqchilar“ va „Makr va muhabbat“, „Orlean qizi“, „Vilgelm Tell“ kabi dramatik asarlarining g'oyasi va problematikasi. Shiller dramalarida realizm va romantizm.</p> <p>Iogann Wolfgang Hyote (1749-1832) ijodi. Hyote – olmon xalqining buyuk adibi. „Yosh Verterning iztiroblari“ – lirik romani. Gyote she'riyati. „Faust“ fojiasi – Gyote ijodining cho'qqisi.</p>	2
29	Daniel Defo ijodi. („Robinzon Kruzo“ asari tahlili)	Daniel Defo hayoti va ijodi. „Robinzon Kruzo“ – buyuk kashfiyotlar davri mahsuli. Romanning yaratilishi tarixi. Robinzon obraziga tavsif.	2
30	Jonatan Swift ijodi. („Gulliverning sayohatlari“ asari tahlili)	Swift – ma'rifatchilik adabiyotining yirik vakili. „Gulliverning sayohatlari“ romanida satira. Asardagi fantastik vaziyatlar va afsonaviy obrazlar tahlili. Gulliever sayohat qilgan mamlakatlar va Angliya jamiyatidagi mushtarakliklar.	2
III semestr bo'yicha jami			60
IV SEMESTR			
1	Hyote va uning „Faust“ asari tahlili	Hyote ijodi. „Faust“ fojiasi. Faust va Mefistofel obrazlariga tavsif. Asarda koinotning qudratli kuchi va inson irodasi masalasi. Hyote asarlarida ilgari surilgan umuminsoniy g'oyalar.	2
2	Hyotening „Yosh Verterning iztiroblari“ romani tahlili	Hyote – olmon xalqining buyuk adibi. „Yosh Verterning iztiroblari“ romanida hayotiy muammolarning tasvirlanishi. Shaxs fojiasi. Qahramon ruhiy holati tasviri tahlili.	2
3	Romantizm adabiyoti	<p>Nemis romantizmi. Romantizm tushunchasining genezisi. Romantizm estetikasi. Romantizm adabiy yo'nalishi. Romantizmning taraqqiyot bosqichlari. Fridrix Shlegel – romantizm nazariyasining asoschisi. Nemis romantizmining o'ziga xos xususiyatlari. Ernst Teodor Amadey Gofman ijodi. „Oltin tuvak“ – ertak qissasi. Genrix Geyne she'riyati.</p> <p>Yakob Grimm (1785-1863) va Vilgelm Grimm (1786-1858) ijodida xalq og'zaki ijodi namunalari o'rni. „Bolalar va oilaviy ertaklar“ to'plami.</p> <p>Ingliz romantizmi. Ingliz romantizmining taraqqiyot bosqichlari. Jorj Noel Gordon Bayron (1788-1824) ingliz she'riyatining buyuk namoyandası. Shoir asarlaridagi romantik ruh. „Don Juan“ – „she'riy roman“ namunasi.</p>	2

		<p>Fransuz romantizmi. Fransuz romantizmining o‘ziga xos xususiyatlari. Fransa Rene de Shatobrian, Jermen de Stal, Lamartin ijodi. Viktor Gyugo (1802-1885) – fransuz romantizmining dohiysi. Avrora Dyupen – Jorj Sand – psixologik va ijtimoiy roman namoyandasasi.</p> <p>Skandinaviya xalqlari adabiyotida taraqqiyot. Xans Xristian Andersen (1805-1885)ning Yevropa adabiyotining rivojlanishida tutgan o‘rni.</p>	
4	Bayron she'riyati tahlili	<p>Bayron ingliz romantizm adaiyotining namoyandasasi sifatida. Shoir asarlarida lirizm. „Sharq dostonlari“ to‘plamining yaratilishi va mavzular ko‘lami. „Gyaur“ dostoni tahlili. Gyaur, Leyla va Hasan obrazlariga tavsif. „Don Juan“ dostonida badiiy mahorat masalalari tahlili. Bayron asarlarining tarjimalari.</p>	2
5	Jahon adabiyotida realizm va tanqidiy realizm tamoyillari. Fransiyada tanqidiy realizm adabiyoti	<p>Realizm tushunchasi. Realizm estetikasi. Fransuz adabiyotida tanqidiy realizmning vujudga kelishi. Pyer Ogyusten Karon Bomarshe (1732-1799)ning ijodiy merosi. „Seviliyalik sartarosh“, „Figaroning uylanishi“ komediyalari.</p> <p>XIX asrning 1- yarmida yuz bergan fransuz inqiloblarining badiiy adabiyotga ta'siri. Frederik Stendal (1783-1842) ijodi. „Qizil va Qora“ romani davrning realistik xronikasi ekanligi. Asarning siyosiy ahamiyati.</p> <p>Onore de Balzakning (1799-1850) hayoti va ijodi. Onore de Balzak ijodi. „Insoniyat komediyasi“ turkumining yaratilish tarixi. „Sag‘ri teri tilsimi“ romani. „Gorio ota“, „Yevgeniya Grande“, „Gobsek“ asarlarida burjua axloqining va boylikka hirs qo‘yishning tanqid qilinishi.</p> <p>Prosper Merime (1803-1870) novellalarining fransuz tanqidiy realistik adabiyotidagi o‘rni. Adib hikoyalarida real hayot va ijtimoiy masalalar talqini.</p> <p>Gyustav Flober (1821-1880) ijodi. Floberning siyosiy-ijtimoiy va estetik qarashlaridagi ziddiyatlar. „Bovari xonim“ romanida XIX asr Yevropa jamiyatni ijtimoiy-siyosiy, estetik xomxayollarining fosh etilishi.</p>	2
6	Angliyada tanqidiy realizm adabiyoti	<p>XIX asrda Angliyaning iqtisodiy rivojlanishi. Chartistlar harakati va matbuoti. Valter Skott (1771-1832) – tarixiy roman asoschisi. Skott ijodida folklor motivlari.</p> <p>Charlz Dikkens (1812-1870) ijodida ingliz jamiyati, xalqi mentaliteti, ijtimoiy ziddiyatlarning haqqoniy tasviri. Dikkens tanqidiy realizmning yirik vakili. «Oliver Twistning boshidan kechirganlari» asarida bolalar tarbiyasi va boshqa ijtimoiy-siyosiy masalalarning aks etishi.</p> <p>Vilyam Tekkerey (1811-1863) hayoti va ijodi. „Shuhratparastlik g‘ulg‘ulasi“ asarida satira va hajv. Meri Ann Evans – Jorj Eliot romanichiligi.</p>	2
7	Stendal va uning „Qizil va qora“ asari tahlili	<p>Stendal ijodida tanqidiy realizm. Romanning yaratilish tarixi va nomlanishidagi ramziylik. Asar qahramonlariga tavsif. Jyulyen Sorel – murakkab obraz sifatida. Asarda ilgari surilgan g‘oyalari. Jamiyat va shaxs muammolarining badiiy talqini.</p>	2

8	Balzak ijodi va uning „Insoniyat komediysi“ asarlari	Onore de Balzak hayoti va ijodi. Fransuz adabiyoti rivojida Balzakning o‘rni. „Insoniyat komediysi“ epopeyasining yaratilishi. „Yevgeniya Grande“, „Gobsek“ asarlarida inson axloqining va boylikka hirs qo‘yishning tanqid qilinishi	2
9	Balzak ijodi va uning „Sag‘ri teri tilsimi“ romani tahlili	„Sag‘ri teri tilsimi“ asari tahlili. Asarda ko‘tarilgan azaliy va abadiy muammolar hamda XIX asr fransuz jamiyatidagi illatlar. Yashash va shukronalik.	2
10	Balzak ijodi va uning „Gorio ota“ romani tahlili.	„Gorio ota“ romanida otalar va bolalar munosabati. Qirol Lir va Gorio ota obrazlarining qiyosiy tavsifi. Asarning g‘oyaviy badiiy xususiyatlari.	2
11	Prosper Merime novellalarini	Prosper Merime novellalarining fransuz tanqidiy realistik adabiyotidagi o‘rni. Adib hikoyalari real hayat va ijtimoiy masalalar talqini. „Karmen“ novellasi tahlili	2
12	XIX asr oxiri va XX asr boshlari adabiyotida realizm yo‘nalishlari	<p>Naturalizm prinsiplari. Emil Zolya (Fransiya) (1840-1902) maktabi. „Rugon Makkarlar“ roman epopeyasida jamiyat illatlarini va oilaviy munosabatlar talqini.</p> <p>Ijtimoiy-psixologik yo‘nalishdagi realizm: Gi de Mopassan (1850-1893) ijodi. Mopassan asarlarida vatanparvarlik va insonparvarlik, sadoqat va xiyonat, nafs balosi, boylikka intilish kabi masalalarning yoritilishi. „Hayot“ va „Azizim“ romanlari tahlili. Jorj Meredit (1828-1909) (ingliz), Tomas Gardi (1840-1928) (ingliz).</p> <p>Ijtimoiy-falsafiy yo‘nalishdagi realizm: Anatol Frans (1844-1924) (fransuz), Xenrik Ibsen (1828-1906) (norveg), Jorj Bernard Shou (1856-1950) (britaniyalik)</p> <p>Qahramonlik yo‘nalishdagi realizm: Romen Rollan (1866-1944) hayatini va ijodini. Adibning turkum dramatik asarlarini haqida ma’lumot. „Jan-Kristof“ roman-epopeyasi.</p> <p>Hajviy-yumoristik yo‘nalishdagi realizm: Genrix Mann (1871-1950) (nemis).</p> <p>Simvolizm. Verlen (Fransiya, 1844-1896) ijodi.</p> <p>Estetizm xususiyatlari. Oskar Uayld (1854-1900).</p> <p>Germaniya va Avstriyada neoromantizm. R.Vagner musiqali dramasi. Angliyada neoromantizm. J. Konrad (1857-1924), Artur Konan Doyl (1859-1930).</p>	2
13	Gi de Mopassan hikoyanavisligi (erkin tanlangan hikoyasi tahlili)	Gi de Mopassan ijodi. Mopassan – novella janrining ustasi. Mopassan asarlarida vatanparvarlik va insonparvarlik, sadoqat va xiyonat, nafs balosi, boylikka intilish kabi masalalarning yoritilishi.	2
14	Amerika adabiyotida realizm yo‘nalishlari	<p>Amerika adabiyoti taraqqiyotining o‘ziga xos xususiyatlari. Amerika romançilik matabining shakllanishi va taraqqiyotida Fenimor Kuper (1789-1851) ijodining o‘rni. Adib romanlarining jamiyat taraqqiyotidagi roli.</p> <p>Hajviy-yumoristik yo‘nalishdagi realizm: Mark Tven (1835-1910) ijodi. Mark Tven – AQSHning yirik hajviyotchi adibi. „Tom Soyerning sarguzashtlari“ romani Amerika bolalar adabiyotining ilk namunasi ekanligi. O.Genri ijodi.</p> <p>Qahramonlik yo‘nalishdagi realizm: Jek London (1876-1916) ijodi. Jek London mashhur realist ijodkor sifatida. „Shimol hikoyalari“ turkumining yaratilishi. „Hayotga</p>	2

		<p>muhabbat“ hikoyasining bosh g‘oyasi. „Martin Iden“ tarjimayi hol xarakteridagi roman sifatida.</p> <p>Ijtimoiy-psixologik yo‘nalishdagi realizm: Teodor Drayzer (1871-1945) ijodi. Drayzer Amerikaning yirik realist san’atkori sifatida. „Amerika fojiasi“ – adib ijodining cho‘qqisi. Klayd va boshqa obrazlar orqali Amerika fojalari sabablarining ochilishi. Genri Jeyms (1842-1913) ijodi.</p> <p>Ernest Heminguey (1899-1961)ning jurnalistlik faoliyati. Urushga qarshi nafrat bilan sug‘orilgan asarlari. „Alvido qurol“ romani. „Chol va dengiz“ qissasida tabiat va jamiyat ziddiyatlari bilan kurashda inson irodasining bukilmasligining tasvirlanishi.</p>	
15	Mark Tvenning „Tom Soyerning boshidan kechirganlari“ asari	„Tom Soyerning boshidan kechirganlari“ – bolalar dunyosi haqidagi asar. Asarda davr ijtimoiy muhiti tasviri. Tom va Gek Finn obrazlariga tavsif.	2
16	Jek London ijodi tahlili	Jek London asarlarida inson erki va huquqi masalalari. „Martin Iden“ – avtobiografik asar. Martin Iden va Ruf obrazlari tahlili. „Martin Iden“ va A.Qahhor qalamiga mansub „Sarob“ romanlarining qiyosiy tahlili. Adib hikoyalari tahlili.	2
17	Teodor Drayzer ijodi. „Amerika fojiasi“	Teodor Drayzer ijodi. „Amerika fojiasi“ – adib ijodining cho‘qqisi va XX asr muammolari haqidagi monumental asar. Romanda ilgari surilgan oilaviy, ijtimoiy, psixologik muammolar. Asar obrazlar galereyasi tahlili.	2
18	Ernest Xeminguey ijodi	Xeminguey ijodida urushga nafrat tuyg‘usining kuchliligi. „Alvido qurol“ romani adib ijodining muhim bosqich ekanligi. „Chol va dengiz“ qissasida inson irodasining quadrati masalasi. Chol Santyago obraziga tavsif. Yozuvchining badiiy mahorati.	2
19	XX asr jahon adabiyoti. „Ommabop adabiyot“	Detektiv janr. Edgar Alan Po (AQSh). „Morg ko‘chasidagi qotillik“. Agata Kristi (Angliya). Jorj Simenon (Belgiya). Triller. Stiven King (AQSh). „Kerri“. Fantastika. Gerbert Uels. „Ko‘rinmas odam“. Ayollar romani. Margaret Mitchel (AQSh). „Shamollarda qolgan hislarim“. Kolin Makkalou. „Qamishzorda kuylayotganlar“.	2
20	Markes ijodi. „Yolg‘izlikning yuz yili“ asari tahlili	Gabriel Garsia Xose Markes ijodi. Markes jahon adabiyotining buyuk namoyandasasi sifatida. „Tanholikning yuz yili“ romanida ramziylik.	2
21	Jahon adabiyotidagi ijodiy metod va adabiy yo‘nalishlar	Modernizm tushunchasi. F.Kafka ijodi. Neorealizm. Magik realizm. Ekzistensializm. Sartr, Kamyu. „Yangi roman“. Natali Sarrot. „Absurd teatri“. Semyuel Bekket. „Yo‘qotilgan avlod“ adabiyoti. Fisdjerald. Intelektual-falsafiy nasr: T.Mann („Sehrli tog“, „Doktor Faustus“ romanlari, „Venesiyadagi o‘lim“, „Mario va sehrgar“), G.Gesse („Cho‘l bo‘risi“, „Biser o‘yini“), Karl Chapek („Salamandrlar bilan kurash“). „Ong oqimi“ Virdjiniya Vulf. Postmodernizm. Umberto Eko.	2
22	Sharq va G‘arb madaniyatlari	Yapon adabiyoti jahon adabiyoti kontekstida. Akutagava Ryunoske. Kobo Abe. Kavabati Yasunari.	2

	sintezi	Lotin Amerikasi xalqlari adabiyoti. „Yangi lotinamerika romani“. Xorxe Luis Bortex (1899-1998) ijodining Lotin Amerikasi xalqlari adabiyotining rivojlanishida tutgan o‘rni. Xulio Kortasar (Argentina), Gabriel Garsiya Markes (Kolumbiya, Nobel mukofoti sovrindori) (1928) ijodi. Markes jahon adabiyotining buyuk namoyandasasi sifatida. „Tanolikning yuz yili“ romani.	
23	Akutagava Ryunoske ijodi	Akutagava Ryunoske hayoti va ijodi. Akutagava Ryunoske ijodining o‘ziga xosligi. G‘arb va yapon adabiyoti an‘analari uyg‘unligi. Adib asarlarining g‘oyaviy-badiiy xususiyatlari.	2
24	Kobo Abe ijodi	Kobo Abe hayoti va ijodi. Kobo Abe ijodining o‘ziga xosligi. Adib asarlarining g‘oyaviy-badiiy xususiyatlari. Zamona viy dunyoda komil inson timsoli.	2
25	„Jahon adabiyoti“ jurnali	„Jahon adabiyoti“ jurnali. „Jahon adabiyoti“ jurnalining xalqimiz ma’naviy ongini rivojlantirish va boyitishdagi o‘rni.	2
26	Pushkin asarlari tahlili	Pushkining rus adabiyoti taraqqiyotiga qo‘sghan hissasi. Pushkining qissalari va adabiy ertaklari. „Yevgeniy Onegin“ she’riy romani	2
27	Maksim Gorkiy asarlari tahlili	Maksim Gorkiy ijodining rus adabiyoti taraqqiyotidagi o‘rni. „Bolalik“ – avtobiografik-memuar asar. Gorkiyning adabiy ertaklari.	2
28	Nodar Dumbadze ijodi	Nodar Dumbadzening XX asr gruzin adabiyoti taraqqiyotidagi o‘rni. „Abadiyat qonuni“, „Oq bayroqlar“ kabi asarlarda insonga muhabbat mavzusining yoritilishi. „Hellados“ hikoyasi	2
29	Chingiz Aytmatov asarlari tahlili	Chingiz Aytmatov ijodi. „Jamila“ – muhabbat haqidagi eng go‘zal qo‘shiq. „Birinchi muallim“ qissasida o‘qituvchiga, oddiy insonga munosabat. „Oq kema“, „Asrga tatigulik kun“ asarlarida milliy qadriyat, o‘sib kelayotgan yosh avlod tarbiyasi, e’tiqod masalalari.	2
30	I.Yusupov va T.Qayipbergenov ijodi	Ibroyim Yusupov she’riyati qoraqalpoq adabiyotida o‘rni. To‘lepbergen Qayipbergenov prozasi. „Qoraqalpoq dostoni“ trilogiyasi.	2
IV semestr bo‘yicha jami			60

5. Mustaqil ta’lim

Mustaqil ta’limni tashkil etishning shakli va mazmuni

Talabaning mustaqil ta’limi „Jahon adabiyoti“ fanini o‘zlashtirish uchun belgilangan o‘quv ishlarining ajralmas qismi bo‘lib, talaba mustaqil ishining asosiy maqsadi o‘qituvchining rahbarligi va nazorati ostida muayyan o‘quv ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun zarur bo‘lgan bilim va ko‘nikmalarni shakllantirish va rivojlanishdir.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda, quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- seminar mashg‘ulotlariga tayyorgarlik;
- darslik va o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha fan boblari va mavzularini o‘rganish;
- tarqatma materiallar bo‘yicha ma’raza qismini o‘zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo‘yicha fan bo‘limlari yoki mavzulari ustida ishslash;
- talabaning o‘quv, ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan fan bo‘Umlari va mavzulami chuqr o‘rganish;
- faol va muammoli o‘qitish uslubidan foydalaniladigan o‘quv mashg‘ulotlari;
- masofaviy ta’lim.

Mustaqil ishni bajarish uchun talabaga axborot manbasi sifatida darslik va o'quv qo'llanmalar, metodik qo'llanma va ko'rsatmalar, ma'lumotlar to'plami va banki, ilmiy va ommaviy davriy nashrlar, internet tarmog'idagi tegishli ma'lumotlar va boshqalar xizmat qiladi. Mustaqil ishda taniqli jahon adiblarining nasriy yoki nazmiy asarlarining badiiy xususiyatlari tahlil qilinadi. Mustaqil ish A-4 formatdagi qog'ozda 10 betdan kam bo'lmasligi talab qilinadi.

T/r	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
III semestr		
1	Jahon adabiyotshunosligida Gomer masalasi	2
2	Najmiddin Komilovning „Tafakkur karvonlari“ asari haqida mulohazalar.	2
3	Fozila Sulaymonovaning „Sharq va G‘arb“ asari haqida mulohazalar	2
4	Firdavsiy va uning „Shohnoma“ asari.	2
5	Umar Hayyom va Vilyam Shekspir.	2
6	Gyote va Hofiz.	2
7	Gomer va Beruniy.	2
8	Mif va jahon adabiyoti. Mifning jahon adabiyoti tadrijidagi o'rni.	2
9	Misr adabiyoti va uning o'ziga xos xususiyatlari.	2
10	Vedalar – falsafiy-axloqiy adabiy namunalar sifatida.	2
11	Titanlar va qahramonlar to'g'risidagi afsonalar.	2
12	Gesiodning hayoti va ijodi. „Mehnat va kunlar“ poemasi.	2
13	Qadimgi yunon lirikasi. Alkey, Sapfo, Simonid va Pindar ijodi.	2
14	Evripid ijodi va uning tragediyanavislik sohasidagi yangiliklari.	2
15	Yunon komediyasining paydo bo'lishi va unda Dionis marosimlarining roli.	2
16	Aristofan komediyalari.	2
17	Gerodotning „Tarix“ asari.	1
18	Fukidid ijodi.	1
19	Demosfen ijodi.	1
20	Platon – falsafiy proza ustasi.	1
21	Aristotel va uning „Poetika“ asari.	1
22	Yangi Attika komediyasining paydo bo'lishi va Menandr ijodi.	1
23	Iskandariya she'riyati va uning asosiy xususiyatlari.	1
24	Plutarx va Lukian ijodi.	1
25	Rim komediyasi: Plavt va Terensiy ijodi.	1
26	Lukretsiyning „Buyumlar xislati“ falsafiy dostoni.	1
27	Qahramonlik eposlari. „Xildebrant haqida qo'shiq“ eposi.	1
28	Skandinav xalqlari adabiyotida sagalarning o'rni. „Nibelunglar haqida qo'shiq“ haqida tushunchalar.	1
29	Fransuz qahramonlik eposi: „Roland haqida qo'shiq“.	1
30	„Sid haqida qo'shiq“ – ispan qahramonlik eposning nodir namunasi.	1
31	„Dekameron“ va Sharq adabiyoti.	1
32	Kristofer Marloning tarixiy mavzudagi asarlari. „Buyuk Temur“ tragediyasi.	1
33	Bokachcho ijodida Sharq motivlari. (Rumiy, Navoiy va Bokachcho)	1
34	Dante ijodiga Sharqning ta'siri (Dantening „Ilohiy komediya“siga Ahmad Farg'oniy va Ibn Rushd asarlarining ta'siri misolida)	1
35	Qadimgi Misr adabiyoti.	1
36	Xitoy adabiyoti.	1
37	Gesiod va "Mehnat va kunlar" asari.	1

38	Masal. Ezop ijodi.	1
39	Aristotel va uning „Poetika“ asari.	1
40	Plutarx ijodi	1
41	Lukian ijodi.	1
42	Hofiz ijodi.	1
43	„Ming bir kecha“ asari.	1
44	Ibn Sinoning „Risola fil ishq“ asari.	1
	III semestr bo'yicha jami:	60
	IV semestr	
1	Fransua Rablening „Gargantuya va Pantagryuel“ romani.	2
2	Jan Batist Poklen Molyer – fransuz milliy teatrining asoschisi va fransuz klassik komediyasining ijodkori.	2
3	Lope de Vega ijodi	2
4	Kalderon ijodi	2
5	Pyer Kornel dramaturgiyasi.	2
6	Jon Milton she'riyati	2
7	Deni Didro romanlari.	2
8	Jan Jak Russo ijodi.	2
9	Fridrix Shlegel ijodi.	2
10	Ernst Teodor Amadey Gofman ijodi.	2
11	Jorj Meredit ijodi	2
12	Tomas Gardi ijodi.	2
13	Anatol Frans ijodi	2
14	Xenrik Ibsen ijodi	2
15	Oskar Uayld ijodi. Prust va uning „Yo'qotilgan vaqtini izlab“ romanining tahlili	2
16	Ong oqimi. J.Joys. „Uliss“ romanining tahlili.	2
17	F.Kafka. „Qal'a“, „Sizif haqida afsona“, „Jarayon“ romanlarining tahlili.	2
18	Ekzistensializm. A.Kamyu. „Begona“ romanining tahlili	2
19	Brext dramaturgiyasi	1
20	Yangilangan realizm. Psixologizm. E.Xeminguey va uning „Alvido qurol“. „Chol va dengiz“ asarlarining tahlili.	1
21	Postmodernizm. Umberto Eko.	1
22	Najib Mahfuz ijodi.	1
23	Akutagava Ryunoske ijodi.	1
24	O'rxun Pomiq ijodi.	1
25	Artur Konan Doyl ijodi.	1
26	O.Genri ijodi.	1
27	Edgar Alan Po ijodi.	1
28	Stiven King ijodi.	1
29	Gerbert Uels ijodi.	1
30	Margaret Mitchel ijodi	1
31	Akutagava Ryunoske ijodi.	1
32	Kobo Abe ijodi.	1
33	Kavabati Yasunari ijodi.	1
34	Sharl Lui De Sekonda Monteskyoning „Fors maktublari“ epistolyar romani.	1
35	Gotxold Efraim Lessing xalqchil san'at estetikasi nazariyotchisi sifatida.	1
36	Yakob Grimm va Vilgelm Grimm ijodida xalq og'zaki ijodi namunalari o'rni.	1

37	Pyer Ogyusten Karon Bomarshening „Seviliyalik sartarosh“, „Figaroning uylanishi“ komediyalari.	1
38	Gyustav Floberning „Bovari xonim“ romani.	1
39	Uilyam Tekkereyning „Shuhratparastlik g‘ulg‘ulasi“ asari	1
40	Romen Rollanning „Jan-Kristof“ roman-epopeyasi.	1
41	Genrix Mann asarlarida satira va hajv.	1
42	Pushkin va Sharq.	1
	IV semestr bo‘yicha jami:	60

6. Tavsiya etilayotgan oraliq nazorat savollari

III semestr

1. Jahon adabiyoti – insoniyat madaniyatining mushtarak bir bo‘lagi. Jahon adabiyotining obyekti va predmeti.
2. Milliy, hududiy va jahon adabiyoti. Jahon og‘zaki va yozma adabiyoti.
3. Jahon adabiyotini davrlashtirish masalasi. Sharq va G‘arb adabiy aloqalarining jahon adabiyotidagi o‘rni.
4. Adabiyotning paydo bo‘lishi. Shumer va Vavilon adabiyoti.
5. Gilgamish haqida rivoyat.
6. Qadimgi hind adabiyoti. Vedalar.
7. „Ramayana“ dostoni tahlili
8. „Maxobxorata“ dostoni tahlili
9. Qadimgi Misr adabiyoti.
10. Xitoy adabiyoti.
11. „Antik adabiyot“ tushunchasi. Grek mifologiyasi.
12. Gomer ijodi. „Iliada“ dostoni tahlili
13. „Odessiya“ dostoni tahlili
14. Gesiod va „Mehnat va kunlar“ asari.
15. Ezop masallari
16. Dramaning paydo bo‘lishi. Qadimgi yunon teatri.
17. Buyuk fojianavis Esxil ijodi.
18. Safoklning „Shoh Edip“ tragediyasi
19. Yevripid ijodi va uning tragedyanavislik sohasidagi yangiliklari.
20. Yunon komediyasining paydo bo‘lishi va unda Dionis marosimlarining roli.
21. Aristofan komediyalari.
22. Yunon adabiyotida tarixiy proza. Gerodotning „Tarix“ asari.
23. Qadim Yunonistonda notiqlik san’atining paydo bo‘lishi. Demosfen ijodi.
24. Aristotel va uning „Poetika“ asari.
25. Yangi Attika komediyasining paydo bo‘lishi va Menandr ijodi.
26. Iskandariya she’riyati va uning asosiy xususiyatlari.
27. Plutarx va Lukian ijodi.
28. Rim adabiyotining taraqqiyot bosqichlari. Dastlabki Rim shoirlari.
29. Rim komediyasi: Plavt va Terensiy ijodi.
30. Notiqlik san’ati. Sitseron ijodi.
31. Lukretsiyning „Buyumlar xislati“ falsafiy dostoni.
32. Rim adabiyotining „oltin davri“. Metsenat adabiy to‘garagi.
33. Vergiliy va Goratsiy Avgust davrining eng yirik shoirlari sifatida.
34. Avgustga muxolifatdagi adabiyot va unda Ovidiyning tutgan o‘rni.
35. Qahramonlik eposlari. „Xildebrant haqida qo‘sinq“ eposi.
36. Skandinav xalqlari adabiyotida sagalarning o‘rni. „Nibelunglar haqida qo‘sinq“
37. Qahramonlik eposlarining xalqchilligi. Fransuz qahramonlik eposi. „Roland haqida qo‘sinq“.

38. „Sid haqida qo‘shiq“ – ispan qahramonlik eposning nodir namunasi.
39. XII-XIII asr jo‘mardlik (ritsarlik) adabiyoti. „Tristan va Izolda“.
40. Sharq xalqlari adabiyoti. Rudakiy she’riyati.
41. Firdavsiy ijodi. „Shohnoma“.
42. Nizomiy Ganjaviy ijodi.
43. Sa’diy ijodi.
44. Hofiz ijodi.
45. „Ming bir kecha“ asari.
46. Ibn Sino. „Risola fil ishq“ asari.
47. Dante Aligyeri ijodi. „Ilohiy komediya“.
48. Petrarka ijodi.
49. Jovanni Bokachcho va uning „Dekameron“ asarida Sharq motivlari.
50. Fransiyada Uyg‘onish davri adabiyoti. Fransua Rable ijodi.
51. Tomas Mor ijodi. „Utopiya“ asarida ijtimoiyadolat masalasi va barkamol jamiyat orzusi.
52. Kristofer Marloning tarixiy mavzudagi asarlari.
53. Shekspir ijodi – Angliya uyg‘onish adabiyotining cho‘qqisi.
54. Migel de Servantes ijodi. „Don Kixot“ romani.
55. Shekspir „Romeo va Julietta“ asarining badiiyati.
56. „Hamlet“ va „Qirol Lir“ asarlarining badiiyati.
57. Barokko oqimi.
58. Klassitsizm nazariyasi
59. Nikola Bualo va uning “Poetik san’at” asari.
60. Lope de Vega va uning maktabi.
61. Kalderon ijodi. („Said“ tragediyasi)
62. Fransuz klassitsizmi. Pyer Kornel dramaturgiyasi.
63. Jan Batist Poklen (Molyer) komediyalarini.
64. Jon Milton she’riyati. „Yo‘qotilgan jannat“ poemasi.
65. Molyerning „Tartyuf“ va Hamzaning „Maysaraning ishi“ komediyasining qiyosiy tahlili.
66. Ma’rifatchilik adabiyotining o‘ziga xos xususiyatlari.
67. Daniel Defo ijodi. („Robinson Kruzo“ asari tahlili)
68. Jonatan Swift ijodi. („Gulliverning sayohatlari“ asari tahlili)
69. Ma’rifatchilik davri fransuz adabiyoti. Monteske ijodi.
70. Deni Didro – san’at nazariyotchisi. Didro romanlari.
71. Jan Jak Russo. „Yuliya va yangi Eloiza“ – fransuz sentimentalizmi cho‘qqisi.
72. Nemis ma’rifatchiligining o‘ziga xos xususiyatlari. Lessing dramaturgiyasi.
73. Gerderning estetik qarashlari.
74. Fridrix Shiller ijodi.
75. Iogann Wolfgang Hyote – olmon xalqining buyuk adibi.

IV semestr

1. Hyote va uning „Faust“ asari tahlili.
2. Hyotening „Yosh Verterning iztiroblari“ romani tahlili.
3. Romantizm adabiy yo‘nalishi. Romantizmning taraqqiyot bosqichlari.
4. Fridrix Shlegel – romantizm nazariyasining asoschisi.
5. Nemis romantizmining o‘ziga xos xususiyatlari. Genrix Geyne she’riyati.
6. Yakob Grimm va Vilgelm Grimm ijodi.
7. Ingliz romantizmi. Jorj Noel Gordon Bayron she’riyati. „Don Juan“ – „she’riy roman“ namunasi.
8. Fransuz romantizmi. Viktor Gyugo – fransuz romantizmining dohiysi.
9. Xans Xristian Andersen ijodi.
10. Realizm tushunchasi. Realizm estetikasi.

11. Pyer Ogyusten Karon Bomarshening ijodiy merosi.
12. Frederik Stendal ijodi.
13. Onore de Balzakning hayoti va ijodi.
14. Prosper Merime novellalarining fransuz tanqidiy realistik adabiyotidagi o‘rni.
15. Gyustav Flober ijodi.
16. Valter Skott – tarixiy roman asoschisi.
17. Charlz Dikkens ijodida ingliz jamiyati, xalqi mentaliteti, ijtimoiy ziddiyatlarning haqqoniy tasviri.
18. Vilyam Tekkerey hayoti va ijodi.
19. Meri Ann Evans – Jorj Eliot romanchiligi.
20. Stendal va uning „Qizil va qora“ asari tahlili.
21. Balzak ijodi va uning „Sag‘ri teri tilsimi“ romani tahlili.
22. Balzak ijodi va uning „Gorio ota“ romani tahlili.
23. Naturalizm prinsiplari. Emil Zolya (Fransiya) maktabi.
24. Ijtimoiy-psixologik yo‘nalishdagi realizm: Gi de Mopassan ijodi.
25. Ijtimoiy-falsafiy yo‘nalishdagi realizm: Jorj Bernard Shou.
26. Qahramonlik yo‘nalishidagi realizm: Romen Rollan hayoti va ijodi.
27. Hajviy-yumoristik yo‘nalishdagi realizm: Genrix Mann ijodi.
28. Simvolizm. Verlen (Fransiya) ijodi.
29. Estetizm xususiyatlari. Oskar Uayld.
30. Germaniya va Avstriyada neoromantizm. R.Vagner musiqali dramasi.
31. Angliyada neoromantizm. Artur Konan Doyl.
32. Amerika romanchilik matabining shakllanishi va taraqqiyotida Fenimor Kuper ijodining o‘rni.
33. Hajviy-yumoristik yo‘nalishdagi realizm: Mark Tven – AQSHning yirik hajviyotchi adibi.
34. Qahramonlik yo‘nalishidagi realizm: Jek London mashhur realist ijodkor sifatida.
35. Ijtimoiy-psixologik yo‘nalishdagi realizm: Teodor Drayzer Amerikaning yirik realist san'atkori sifatida.
36. Ernest Heminguey hayoti va ijodi.
37. Detektiv janr. Edgar Alan Po (AQSh). „Morg ko‘chasidagi qotillik“.
38. Triller. Stiven King (AQSh). „Kerri“.
39. Fantastika. Gerbert Uels. „Ko‘rinmas odam“.
40. Ayollar romani. Margaret Mitchel (AQSh). „Shamollarda qolgan hislarim“.
41. Markes ijodi. „Yolg‘izlikning yuz yili“ asari tahlili.
42. Modernizm tushunchasi. F.Kafka ijodi.
43. Ekzistensializm. Kamyu.
44. Sartr ijodi.
45. Intelektual-falsafiy nasr: T.Mann.
46. Postmodernizm. Umberto Eko.
47. Yapon adabiyoti jahon adabiyoti kontekstida. Akutagava Ryunoske ijodi.
48. Kobo Abe ijodi.
49. Kavabati Yasunari.
50. Lotin Amerikasi xalqlari adabiyoti. Xorxe Luis Bortex.
51. „Jahon adabiyoti“ jurnali.
52. Pushkin asarlari tahlili.
53. Maksim Gorkiy asarlari tahlili.
54. Nodar Dumbadze ijodi.
55. Chingiz Aytmatov asarlari tahlili.
56. I.Yusupov ijodi.
57. T.Qayipbergenov ijodi.

7. Tavsiya etilayotgan yakuniy nazorat savollari

IV semestr

1. Jahon adabiyoti – insoniyat madaniyatining mushtarak bir bo‘lagi. Jahon adabiyotining obyekti va predmeti.
2. Milliy, hududiy va jahon adabiyoti. Jahon og‘zaki va yozma adabiyoti.
3. Jahon adabiyotini davrlashtirish masalasi. Sharq va G‘arb adabiy aloqalarining jahon adabiyotidagi o‘rni.
4. Adabiyotning paydo bo‘lishi. Shumer va Vavilon adabiyoti.
5. Gilgamish haqida rivoyat.
6. Qadimgi hind adabiyoti. Vedalar.
7. „Ramayana“ dostoni tahlili
8. „Maxobxorata“ dostoni tahlili
9. Qadimgi Misr adabiyoti.
10. Xitoy adabiyoti.
11. „Antik adabiyot“ tushunchasi. Grek mifologiyasi.
12. Gomer ijodi. „Iliada“ dostoni tahlili
13. „Odessiya“ dostoni tahlili
14. Gesiod va „Mehnat va kunlar“ asari.
15. Ezop masallari
16. Dramaning paydo bo‘lishi. Qadimgi yunon teatri.
17. Buyuk fojjanavis Esxil ijodi.
18. Safoklning „Shoh Edip“ tragediyasi
19. Yevripid ijodi va uning tragedyanavislik sohasidagi yangiliklari.
20. Yunon komediyasining paydo bo‘lishi va unda Dionis marosimlarining roli.
21. Aristofan komediyalari.
22. Yunon adabiyotida tarixiy proza. Gerodotning „Tarix“ asari.
23. Qadim Yunonistonda notiqlik san'atining paydo bo‘lishi. Demosfen ijodi.
24. Aristotel va uning „Poetika“ asari.
25. Yangi Attika komediyasining paydo bo‘lishi va Menandr ijodi.
26. Iskandariya she’riyati va uning asosiy xususiyatlari.
27. Plutarx va Lukian ijodi.
28. Rim adabiyotining taraqqiyot bosqichlari. Dastlabki Rim shoirlari.
29. Rim komediyasi: Plavt va Terensiy ijodi.
30. Notiqlik san'ati. Sitseron ijodi.
31. Lukretsiyning „Buyumlar xislati“ falsafiy dostoni.
32. Rim adabiyotining „oltin davri“. Metsenat adabiy to‘garagi.
33. Vergiliy va Goratsiy Avgust davrining eng yirik shoirlari sifatida.
34. Avgustga muxolifatdagi adabiyot va unda Ovidiyning tutgan o‘rni.
35. Qahramonlik eposlari. „Xildebrant haqida qo‘shiq“ eposi.
36. Skandinav xalqlari adabiyotida sagalarning o‘rni. „Nibelunglar haqida qo‘shiq“
37. Qahramonlik eposlarining xalqchilligi. Fransuz qahramonlik eposi. „Roland haqida qo‘shiq“.
38. „Sid haqida qo‘shiq“ – ispan qahramonlik eposning nodir namunasi.
39. XII-XIII asr jo‘mardlik (ritsarlik) adabiyoti. „Tristan va Izolda“.
40. Sharq xalqlari adabiyoti. Rudakiy she’riyati.
41. Firdavsiy ijodi. „Shohnoma“.
42. Nizomiy Ganjaviy ijodi.
43. Sa’diy ijodi.
44. Hofiz ijodi.
45. „Ming bir kecha“ asari.
46. Ibn Sino. „Risola fil ishq“ asari.

47. Dante Aligyeri ijodi. „Ilohiy komediya“.
48. Petrarka ijodi.
49. Jovanni Bokachcho va uning „Dekameron“ asarida Sharq motivlari.
50. Fransiyada Uyg‘onish davri adabiyoti. Fransua Rable ijodi.
51. Tomas Mor ijodi. „Utopiya“ asarida ijtimoiyadolat masalasi va barkamol jamiyat orzusi.
52. Kristofer Marloning tarixiy mavzudagi asarlari.
53. Shekspir ijodi – Angliya uyg‘onish adabiyotining cho‘qqisi.
54. Migel de Servantes ijodi. „Don Kixot“ romani.
55. Shekspir „Romeo va Juletta“ asarining badiiyati.
56. „Hamlet“ va „Qirol Lir“ asarlarining badiiyati.
57. Barokko oqimi.
58. Klassitsizm nazariyasi
59. Nikola Bualo va uning “Poetik san’at” asari.
60. Lope de Vega va uning maktabi.
61. Kalderon ijodi. („Said“ tragediyasi)
62. Fransuz klassitsizmi. Pyer Kornel dramaturgiyasi.
63. Jan Batist Poklen (Molyer) komediyalari.
64. Jon Milton she’riyati. „Yo‘qotilgan jannat“ poemasi.
65. Molyerning „Tartyuf“ va Hamzaning „Maysaraning ishi“ komediyasining qiyosiy tahlili.
66. Ma’rifatchilik adabiyotining o‘ziga xos xususiyatlari.
67. Daniel Defo ijodi. („Robinzon Kruzo“ asari tahlili)
68. Jonatan Swift ijodi. („Gulliverning sayohatlari“ asari tahlili)
69. Ma’rifatchilik davri fransuz adabiyoti. Monteske ijodi.
70. Deni Didro – san’at nazariyotchisi. Didro romanlari.
71. Jan Jak Russo. „Yuliya va yangi Eloiza“ – fransuz sentimentalizmi cho‘qqisi.
72. Nemis ma’rifatchiligining o‘ziga xos xususiyatlari. Lessing dramaturgiyasi.
73. Gerderning estetik qarashlari.
74. Fridrix Shiller ijodi.
75. Iogann Wolfgang Hyote – olmon xalqining buyuk adibi.
76. Hyote va uning „Faust“ asari tahlili.
77. Hyotening „Yosh Verterning iztiroblari“ romani tahlili.
78. Romantizm adabiy yo‘nalishi. Romantizmning taraqqiyot bosqichlari.
79. Fridrix Shlegel – romantizm nazariyäsining asoschisi.
80. Nemis romantizmining o‘ziga xos xususiyatlari. Genrix Geyne she’riyati.
81. Yakob Grimm va Vilgelm Grimm ijodi.
82. Ingliz romantizmi. Jorj Noel Gordon Bayron she’riyati. „Don Juan“ – „she’riy roman“ namunasi.
83. Fransuz romantizmi. Viktor Gyugo – fransuz romantizmining dohiysi.
84. Xans Xristian Andersen ijodi.
85. Realizm tushunchasi. Realizm estetikasi.
86. Pyer Ogyusten Karon Bomarshening ijodiy merosi.
87. Frederik Stendal ijodi.
88. Onore de Balzakning hayoti va ijodi.
89. Prosper Merime novellalarining fransuz tanqidiy realistik adabiyotidagi o‘rni.
90. Gyustav Flober ijodi.
91. Valter Skott – tarixiy roman asoschisi.
92. Charlz Dikkens ijodida ingliz jamiyatni, xalqi mentaliteti, ijtimoiy ziddiyatlarning haqqoniy tasviri.
93. Vilyam Tekkerey hayoti va ijodi.
94. Meri Ann Evans – Jorj Eliot romanchiligi.
95. Stendal va uning „Qizil va qora“ asari tahlili.

96. Balzak ijodi va uning „Sag‘ri teri tilsimi“ romani tahlili.
97. Balzak ijodi va uning „Gorio ota“ romani tahlili.
98. Naturalizm prinsiplari. Emil Zolya (Fransiya) maktabi.
99. Ijtimoiy-psixologik yo‘nalishdagi realizm: Gi de Mopassan ijodi.
100. Ijtimoiy-falsafiy yo‘nalishdagi realizm: Jorj Bernard Shou.
101. Qahramonlik yo‘nalishdagi realizm: Romen Rollan hayoti va ijodi.
102. Hajviy-yumoristik yo‘nalishdagi realizm: Genrix Mann ijodi.
103. Simvolizm. Verlen (Fransiya) ijodi.
104. Estetizm xususiyatlari. Oskar Uayld.
105. Germaniya va Avstriyada neoromantizm. R. Vagner musiqali dramasi.
106. Angliyada neoromantizm. Artur Konan Doyl.
107. Amerika romanchilik matabining shakllanishi va taraqqiyotida Fenimor Kuper ijodining o‘rni.
108. Hajviy-yumoristik yo‘nalishdagi realizm: Mark Tven – AQSHning yirik hajviyotchi adibi.
109. Qahramonlik yo‘nalishdagi realizm: Jek London mashhur realist ijodkor sifatida.
110. Ijtimoiy-psixologik yo‘nalishdagi realizm: Teodor Drayzer Amerikaning yirik realist san’atkori sifatida.
111. Ernest Heminguey hayoti va ijodi.
112. Detektiv janr. Edgar Alan Po (AQSh). „Morg ko‘chasi dagi qotillik“.
113. Triller. Stiven King (AQSh). „Kerri“.
114. Fantastika. Gerbert Uels. „Ko‘rinmas odam“.
115. Ayollar romani. Margaret Mitchel (AQSh). „Shamollarda qolgan hislarim“.
116. Markes ijodi. „Yolg‘izlikning yuz yili“ asari tahlili.
117. Modernizm tushunchasi. F. Kafka ijodi.
118. Ekzistensializm. Kamyu.
119. Sartr ijodi.
120. Intelektual-falsafiy nasr: T. Mann.
121. Postmodernizm. Umberto Eko.
122. Yapon adabiyoti jahon adabiyoti kontekstida. Akutagava Ryunoske ijodi.
123. Kobo Abe ijodi.
124. Kavabati Yasunari.
125. Lotin Amerikasi xalqlari adabiyoti. Xorxe Luis Borkes.
126. „Jahon adabiyoti“ jurnali.
127. Pushkin asarlari tahlili.
128. Maksim Gorkiy asarlari tahlili.
129. Nodar Dumbadze ijodi.
130. Chingiz Aytmatov asarlari tahlili.
131. I. Yusupov ijodi.
132. T. Qayipbergenov ijodi.

8. Fan bo‘yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish me’zonlari

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rtalik maxsus ta’lim vazirining 2018-yil 9-avgustdaggi 19-2018- sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan, O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018- yil 26- sentabrdagi 3069- son bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan „Oliy ta’lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risidagi“ nizomga muvofiq ishlab chiqildi.

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og‘zaki so‘rov, prezentatsiyalar va boshqalar
Baholash mezonlari	„5“ baho (a’lo) – jahon xalqlari adabiyotining manbaviy asoslari haqida chuqur bilimga; – jahon adabiyoti taraqqiyotida muhim ahamiyat kasb etgan ijtimoiy, siyosiy

	<p>voqealar va ularning insoniyat badiiy tafakkuri tadrijiga ta'siri masalasini batafsil o'rganish ko'nikmasiga;</p> <ul style="list-style-type: none"> – jahon adabiyotida sodir bo'lgan jarayonlar, ijodiy metod va usullarning o'ziga xos jihatlarini ajrata bilish; G'arb va Sharq adabiy aloqalarining qadimiy ildizlari, rivojlanish qonuniyatları haqida tasavvurga ega bo'lish; jahon adabiyoti namunalarini badiiy tahlil eta bilish, ularda ko'tarilgan g'oyalarni va ilgari surilgan fikrlarni to'g'ri baholay olish akademik bayon eta bilish malakasiga ega bo'lishi lozim. – fan bo'yicha talaba egallagan nazariy bilim, ko'nikma va malakalardan amaliy va nazariy masalalarni yechishda foydalanib, amaliyotda qo'llay olish va shaxsiy fikrlari orqali ijodkorlik qobiyatini namoyon etish kompetensiyalariga ega bo'lishi kerak. <p>,,4“ baho (yaxshi) – jahon xalqlari adabiyotining manbaviy asoslari haqida yaxshi bilimga;</p> <ul style="list-style-type: none"> – jahon adabiyoti taraqqiyotida muhim ahamiyat kasb etgan ijtimoiy, siyosiy voqealar va ularning insoniyat badiiy tafakkuri tadrijiga ta'siri masalasini atroflicha o'rganish ko'nikmasiga; – jahon adabiyotida sodir bo'lgan jarayonlar, ijodiy metod va usullarning o'ziga xos jihatlarini ajrata bilish; G'arb va Sharq adabiy aloqalarining qadimiy ildizlari, rivojlanish qonuniyatları haqida tasavvurga ega bo'lish; jahon adabiyoti namunalarini badiiy tahlil eta bilish, ularda ko'tarilgan g'oyalarni va ilgari surilgan fikrlarni to'g'ri baholay olish yaxshi bayon eta bilish malakasiga ega bo'lishi lozim. <p>,,3“ baho – jahon xalqlari adabiyotining manbaviy asoslari haqida qoniqarli bilimga;</p> <ul style="list-style-type: none"> – jahon adabiyoti taraqqiyotida muhim ahamiyat kasb etgan ijtimoiy, siyosiy voqealar va ularning insoniyat badiiy tafakkuri tadrijiga ta'siri masalasini yetarlichcha o'rganish ko'nikmasiga; – jahon adabiyotida sodir bo'lgan jarayonlar, ijodiy metod va usullarning o'ziga xos jihatlarini ajrata bilish; G'arb va Sharq adabiy aloqalarining qadimiy ildizlari, rivojlanish qonuniyatları haqida tasavvurga ega bo'lish; jahon adabiyoti namunalarini badiiy tahlil eta bilish, ularda ko'tarilgan g'oyalarni va ilgari surilgan fikrlarni to'g'ri baholay olish malakasiga ega bo'lishi lozim. <p>,,2“ baho (qoniqarsiz) – jahon xalqlari adabiyotining manbaviy asoslari haqida bilimga ega bo'lmasa;</p> <ul style="list-style-type: none"> – jahon adabiyoti taraqqiyotida muhim ahamiyat kasb etgan ijtimoiy, siyosiy voqealar va ularning insoniyat badiiy tafakkuri tadrijiga ta'siri masalasini o'rgana olmasa; – jahon adabiyotida sodir bo'lgan jarayonlar, ijodiy metod va usullarning o'ziga xos jihatlarini ajrata bilmasa; G'arb va Sharq adabiy aloqalarining qadimiy ildizlari, rivojlanish qonuniyatları haqida tasavvurga ega bo'lmasa; jahon adabiyoti namunalarini badiiy tahlillash va ularda ko'tarilgan g'oyalarni va ilgari surilgan fikrlarni to'g'ri baholay olish malakasiga ega bo'lmasa. 	
--	--	--

Baholash turlari	Baholash	O'tkazish vaqt
Joriy nazorat: <ul style="list-style-type: none"> – Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari 	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018-yil	Semestr davomida

davomida olgan baholari inobatga olinadi.	
<p>Oraliq nazorat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ma’ruza o‘qituvchisi tomonidan qabul qilinadi; – oraliq nazorat yozma ish, og‘zaki yoki test shaklida olinadi; – oraliq nazorat mavzulari kafedraning yetakchi professor-o‘qituvchilarini tomonidan ishlab chiqiladi va kafedra mudiri tomonidan tasdiqlanadi; – oraliq nazorat javobi 3 kun ichida jurnal va elektron tizimda aks ettilishi hamda talabalarga yetkazilishi shart. – talabaga oraliq nazorat turidan „2“ (qoniqarsiz) baho olsa, unga 2 (ikki) martagacha qayta topshirishga imkoniyat beriladi. – oraliq nazorat turini topshira olmagan, shuningdek, ushbu nazorat turi bo‘yicha „2“ baho bilan baholangan talaba yakuniy nazorat turiga kiritilmaydi. – oraliq nazoratni o‘tkazish jarayoni kafedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida davriy ravishda o‘rganib boriladi va uni o‘tkazish tartibi buzilgan hollarda, oraliq nazorat natijalari bekor qilinadi hamda oraliq nazorat qayta o‘tkaziladi. 	<p>26-sentabrdagi 3069-son bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan „Oliy ta’lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risida“gi nizomga muvofiq</p> <p>Semestr davomida fan mavzulari 55 % – 60 % bajarilgandan so‘ng</p>
<p>Yakuniy nazorat</p> <ul style="list-style-type: none"> – yakuniy nazorat turi otkaziladigan kuniga qadar talabalar joriy va oraliq ballari yig‘indisidan xabardor bo‘lishi shart. – yakuniy nazorat tuzilgan va tasdiqlangan komissiya a’zolari tomonidan qabul qilinadi. – mazkur fan bo‘yicha yakuniy nazorat semestrning oxirgi haftasi mobaynida o‘quv-uslubiy boshqarma tomonidan tuzilgan qat’iy jadval asosida belgilangan auditoriyada og‘zaki, yozma yoki test shaklida o‘tkaziladi. – og‘zaki shaklda olingen yakuniy nazorat javobi shu kunning o‘zida jurnal, elektron tizim va qaydnomalarda aks ettilishi hamda talabalarga yetkazilishi shart. 	<p>semestr davomida ajratilgan soatlar to‘liq bajarilgandan so‘ng</p>

9. Asosiy va qo‘srimcha o‘quv adabiyotlari hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

T/r	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyot-ning ARMdagi shifri	Adabiyot-ning ARMdagi inventar raqami	ARMdagi soni	ARM imzosi

1	Hamdaniov U., Qosimov A.	Jahon adabivoti	– Toshkent, „Barkamol fayz media“, 2017.			
2	Boynazarov F.	Jahon adabiyoti	– T.: Musiqa, 2006.			
3	Normatova Sh.	Jahon adabiyoti	– T.: O'qituvchi, 2008.			

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Quronov D. va boshqalar. Adabiyotshunoslik lug'ati. – Toshkent: Akademnashr, 2010.
2. Jahon adiblari adabiyot haqida. To'plovchilar M.Sharafutdinova, Sh.To'ychiyeva. – T.: Ma'naviyat, 2010.
3. Alimuhamedov A. Antik adabiyot tarixi. – Toshkent, „O'qituvchi“, 1969.
4. Sulaymonova F. Sharq va G'arb. T.: O'zbekiston, 1997.
5. Quronov D., Rahmonov B. G'arb adabiv-tanqidiy tafakkuri tarixi ocherklari. –T.: 2008.
6. Azizov Q., Qayumov O. Chet el adabiyoti tarixi. (XVIII-XX asrlar). -T.: O'qituvchi, 1987.
7. Komilov N. Tafakkur karvonlari (Sharq-u G'arbning sivilizatsiyaviy aloqalari). – Toshkent: Sharq, 2011.
8. Do'stmuhamedov Q. Nobel mukofotini olgan adiblar. – T.: Ma'naviyat, 2002.
9. Jabborov E. Jahon adabiyoti janr va oqimlarining o'ziga xos xususiyatlari. – Toshkent, „Mumtoz so'z“, 2016.
10. Луков Вл.А. История литературы: Зарубежная литература от истоков до наших дней. – Москва, «Академия», 2005.
11. Зарубежная литература XX века. Под ред. Л.Г. Андреева, (издание второе, исправленное и дополненное) Москва «Высшая школа» 2004.
12. Мифы народов мира. - Москва, 2006.
13. „Jahon adabiyoti“ jurnali.

Axborot manbalari:

1. <http://natlib.uz> – Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi sayti
2. <http://ensiklopediya.uz> – O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi sayti
3. <http://ziyouz.uz> – O'zbek va jahon adabiyoti portalı
4. <http://ziyonet.uz> – O'zbekiston milliy ta'lif portalı
5. <http://kitob.uz> – Respublika bolalar kutubxonasi
6. <http://www.kamolot.uz> – „Kamolot“ yoshlar ijtimoiy sayti
7. <http://www.infolib.uz> – Respublika axborot kutubxona markazi
8. <http://referatlar.uz> – Referatlar, testlar, kitoblar va media ta'lif sayti
9. <http://book.uz> – Elektron adabiyotlar kutubxonasi
10. <http://translate.google.co.uz> – Google – tarjimon sayti
11. <http://arxiv.uz> – Referatlar arxivsi
12. <http://txt.uz> – Elektron kutubxona

Badiiy adabiyotlar:

1. Bilgamish. (Ziyotov Z. Shumerlar va Turon qavmlari). –T.: Mumtoz so'z, 2012.
2. Gomer. Iliada. –T.: O'zbekiston, 2013.
3. Firdavsiy. Shohnoma. –T.: Adabiyot va san'at, 1984.
4. Dante. Ilohiy komediya. –T.: G'afur G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 2000.

5. Servantes. Don Kixot. –T.: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1990.
6. Gyote. Faust. –T.: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1994.
7. Shekspir. Saylanma. 3 jildlik –T.: Fan, 2007.
8. Navoiy A. Lison ut tayr. –T.: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 2015.
9. Radiy Fish. Jaloliddin Rumiy. –T.: Yangi asr avlodi, 2016.
10. Balzak. Gorio ota. –T.: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1998.
11. Stendal. Qizil va Qora. –T.: O‘zbekiston, 1986.
12. Mopassan. Novellalar. –T.: O‘qituvchi, 1987.
13. Pushkin. Yevgeniy Onegin. –T., 1988.
14. Lermontov. Zamonamiz qahramoni. – T.: O‘zbekiston, 2016.
15. Gogol. Revizor. –T.: O‘qituvchi, 1974.
16. Turgenev. Otalar va bolalar. –T.: Yangi asr avlodi, 2015.
17. Tolstoy. Tirilish. 5 tomlik. 5-tom. –T., 1978.
18. Dostoyevskiv. Jinovat va jazo. –T., 1977.
19. Chexov. Tanlangan asarlar. 3 tomlik. 1-tom. –T.: O‘zbekiston, 1957.
20. Usta va Margarita. –T.: Sharq, 2008.
21. Xeminguey. Chol va dengiz. –T.: Yosh gvardiva, 1986.
22. Jek London. Martin Iden. –T.: Yangi asr avlodi, 2015.
23. Gabriel Garsia Markes. Yolg‘izlikning yuz yili. –T.: Sharq, 2005.
24. Poelo Koelo. Alkimyogar. –T.: Yangi asr avlodi, 2005.
25. Kafka. Jarayon. –T.: Sharq, 2015.
26. Kamyu. Begona. – T.: Yozuvchi, 1995.
27. Hesse H. Cho‘l bo‘risi. –T.: Sharq, 2006.
28. Aytmatov Ch. Qiyomat. –T.: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabivot va san’at nashriyoti, 1989.
29. Nodar Dumbadze. Abadivat qonuni. – T.: Sharq, 2006.
30. Robindranat Tagor. Hikoyalar. –T.: O‘qituvchi, 2004.
31. Kobo Abe. Yashik odam. –T.: O‘qituvchi, 2017.